

447 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 2.V 1865
 RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve.

Af förekommen anledning vågar jag utbedja mig underrättelse, huruvida Senatens snart skeende anmälan, att tidpunkten för myntreformen anses vara inne, kommer att Hans Kejslerliga Majestät föredragas, eller om Hans Majestäts definitiva beslut i saken redan föreligger och endast dess meddelande är uppskjutet, tills Senatens ifrågavarande underdåniga anmälan ingått. Anmälan uppsättning torde böra rättas efter förhållandet härutinnan.

Vördnadsfullt får jag bedja om Högvälborne Herr Grefvens svar med omgående, ifall Herr Grefvens tid det medger.

Hos Bankdirektionen har jag bedt om sådant förfogande, att kontoret i Petersburg må i händelse af behof kunna förse Statsekrariatet med Finskt sedelmynt eller anvisningar för remisser till Finland; och hoppas jag intet hinder skall möta, ehuru jag ännu icke fått mottaga svar, som jag hvarje ögonblick väntat.

Med djupaste vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
 aldraödmjukaste tjänare
 Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors d. 2 Maj 1865.

448 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 4.V 1865
 HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator.

Mitt svar på Herr Senatorns sednaste ärade skrifvelse af den 24 April var redan färdigt och till och med på posten, då en oförutsedd händelse tvang mig att återtaga mitt bref och väsentligt förändra dess innehåll.

Om jag härintills icke begärt om tillstånd att få bispringa allmogen i södra delen af länet med vårutsäde, så har detta föranlåtits af följande viktiga skäl:

1:mo Att brännvinsbränningen i allmänhet utöfvades i mindre skala; några af de inre socknarne i Haapajärvi härad afsade sig frivilligt bruket af denna rättighet; vid kusten, i Salo härad, uttogs endast hälften af pannorne, mest af personer som ej häftade för lån till Kronan.

2:do Lånemagasinsdirektionerna i socknarne hade, straxt efter slutad skörd, visat sig mycket angelägna om att indrifva sina fordringar och hafva nu sådana behållningar att de verksamt kunna bispringa de behöfvande (i Kajana härads lånemagasiner finnes öfver 3 000 T^{unno}; i Kalajoki Sockens allena 3 000 T^{unno}; i Ijo och Pudasjärvi socknars 1 500 T^{unno} spannmål o. s. v., hälften råg, hälften korn) ||allt ultimo Dec^{embris} 1864; sedermera har ännu åtskilligt influtit.||

3:io Ehuru å kronospannmålslånen till den 15 Feb^{ruari} influtit i afbetalning 10 000 tunnor och efter denna termin ännu något till, synes detta icke svårare hafva medtagit förråderna, enär intill gårdagen ingen enda supplik om erhållande af kornlån ifrån södra delen af länet till mig

inkommit och det oaktadt jag var i tillfälle att å i Februari» månad afhållne Rotejemkningsstämmor, ganska talrikt sammanträffa med Salo härads allmoge.

4:o I betraktande af allmogens af förrigt ansenliga skuldsättning, samt dess benägenhet att i händelse den blefve direkte tillfrågad, utan vidare betänkande acceptera nya lån,

Af allt detta hade jag rätt att draga den slutsatsen, att någon allmännare brist på vårutsäde uti ifrågavarande del af länet icke var att befara och ansåg det derföre bäst, för att äntligen inleda en ny sakernas ordning, att icke anhålla om nya undsättningsåtgärder.

Emellertid inträffade hos mig, för knappt en timme sedan, ombud ifrån Pyhäjärvi Socken med den sorgliga underrättelse, *att de nyss blottade rågbroddarne visat sig vara svarta och totalt förskämde*, samt att berörde socken, som hoppats komma tillrätta med egna tillgångar, nu ser sig tvungen att anhålla om ett lån af 300 tunnor korn, för att dermed beså de förlorade rågfälten. På tillfrågan upplyste de, att enahanda olyckliga förhållande synts dem ega rum äfven i andra trakter, som de på hitvägen passerat, särdeles i Piippola Socken.

Jag måste nu göra mig beredd på att andra socknar följer Pyhäjärvi Socke»ns exempel; redan för några dagar sedan, straxt efter erhållandet af Herr Senatorns bref och för att icke någonting försumma, anbefallte jag vederbörande kronofogdar att skyndsammast underrätta mig huruvida allmännare, brist på vårutsäde någonstädes vore att befara. Sedan jag erhållit svar, skall jag nästa vecka per telegraf anhålla om tillstånd att få utgifva ett efter omständigheterna lempadt belopp utsäde, och anhåller härmedelst ödmjukast om telegrafsvår. Som jag har förråder nästan i hvarje socken, så är ingen tid förlorad och menigheten hinner mycket väl få ut sitt behof, derest något sådant, tillfölje af rågbroddarnes beskaffenhet, verkligen skulle yppa sig.

De aflägsnare norra delarne af länet måste nu likvisst komma tillrätta med hvad de erhållit; dem är det för sent att numera hjälpa.

Jag befarar att Kejsrerliga Senaten icke blir alldeles belåten med mitt utlåtande i virkesförsäljningsfrågan, men jag har försökt att i enlighet med min öfvertygelse framställa sakerna. Det är ledsamt att sågegarne ej vilja, kanske och verkligen förnärvarande ej kunna betala mera; det inträffar visst att en korporation af trafikerande mera än tillbörligt vore vill tillgodase sin enskilta fördel – men häremot hjälpa icke magtspråk, man måste skaffa Konkurrens och fås ej heller denna till stånd, så måste man väl foga sig uti hvad som ej kan ändras.

Med utmärkt högaktning och uppriktig tillgifvenhet

Högädle Herr Senatorns
ödmjukaste tjenare
G. Alfthan

Uleåborg den 4 Maj 1865.

P. S. Hvilket förfärligt slag som drabbat vår älskliga och nådiga Kejsare! Först under dessa dagar hafva vi här erhållit bekräftelse på den sorgliga nyheten om Thronföljarens plötsliga fränfalle.